

"कृषि, पूर्वाधार, पर्यटकीय नगरी :
स्वच्छ, समावेशी, समृद्ध गोदावरी"

गोदावरी नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०८०/०८१

गोदावरी नगरपालिकाको तेह्रौँ अधिवेशनमा नगर उपप्रमुख श्री मुना
अधिकारीद्वारा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम
आर्थिक वर्ष २०८०/०८१

गोदावरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बज्रवाराही, ललितपुर, बामगती प्रदेश, नेपाल

गोदावरी नगरपालिकाको १३ औं नगरसभामा उपस्थित गोदावरी नगरपालिकाका नगर प्रमुखज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, नगरसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू, प्रत्यक्ष प्रसारण सुनिरहनु भएका देश विदेशमा रहनु भएका सम्पूर्ण नगरवासी आमा, बुवा दाजु, भाई तथा दिदी बहिनीहरू ।

आजको यो महत्वपूर्ण नगरसभाको अधिवेशनमा हार्दिक स्वागत एवं धन्यवाद प्रकट गर्दछु । ऐतिहासिक संविधानसभाबाट निर्मित नेपालको संविधानमा व्यवस्था भए बमोजिम २०७४ मा पहिलो निर्वाचनबाट संघीयता कार्यान्वयनमा आधारभूत अंगको रूपमा रहेको स्थानीय सरकार गठन भई संचालन भईरहेकोमा २०७९ सालमा सम्पन्न दोस्रो स्थानीय तहको निर्वाचनबाट हामी निर्वाचित भए पश्चात् दोस्रो कार्यकालको दोस्रो वर्षको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा निकै खुशी लागेको छ ।

हामीलाई गोदावरी नगरपालिकाको समग्र विकास र समृद्धिका लागि सहयोग गरी अत्यन्त विश्वास गर्नुभएकोमा सम्पूर्ण नगरवासी आमाबुवा दाजुभाई दिदी बहिनीहरूमा हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।

नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधीनता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित, स्वाभिमान र नेपालको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाका लागि आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात शहीदहरू प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । विभिन्न राजनीतिक आन्दोलनमा घाइते तथा बेपत्ता हुनुभएका आन्दोलनका योद्धा नागरिकहरू प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु ।

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रमको लक्ष्य **"पूर्वाधारमा विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक क्षेत्रमा प्रगति: सुशासन विकास र समृद्धि"** रहेको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु । नगरपालिकाको सर्वाङ्गीण विकासका लागि स्थानीय सरकारसँग जनताहरूको अपार अपेक्षा एवं आशा रहेको हुन्छ । उपलब्ध श्रोत-साधन र अवसरको उच्चतम प्रयोग, न्यायोचित वितरण र संविधान प्रदत्त अधिकारहरूको सफल कार्यान्वयन मार्फत संघीयताको सफल अभ्यासबाट नै जनताको विकास र समृद्धिको आकांक्षालाई पुरा गर्न सकिन्छ । गोदावरी नगरपालिको नगर उपप्रमुखको हैसियतले यहाँहरू सामु गोदावरी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवको अनुभूती गरेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरी रहँदा स्वच्छ, समृद्ध, समतामूलक, हराभरा, समावेशी र विकसित नगरपालिकाको भावी तस्विरलाई सामुन्नेमा राखेको छु । नेपालको संविधान, २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, नेपाल सरकार तथा बागमती प्रदेश सरकारले तर्जुमा गरेका बजेट तथा कार्यक्रम, दीगो विकासका लक्ष्यहरू हासिल गर्ने लगायतका नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा जनाएका प्रतिबद्धताहरूबाट सिर्जित दायित्व, यस नगरपालिको आवधिक योजनाले लिएका लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा

कार्यक्रमहरू, नेपाल सरकार, बागमती प्रदेश सरकारका आवधिक विकास योजनाहरू, संघ र प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक, सामाजिक लगायतका विकासका नीतिहरू र मध्यकालीन खर्च संरचना लगायत नेपाल सरकारबाट भएका अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धी तथा सन्धीहरू र त्यसबाट सिर्जित दायित्वहरू, संघ तथा प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका राष्ट्रिय एवं प्रादेशिक नीतिहरू, आर्थिक नीतिहरू रहेका छन् गोदावरी नगरवासी, प्रतिनिधिसभा र प्रदेश सभाका सदस्यज्यूहरू, बुद्धिजीवी तथा नागरिक समाज र विद्वत वर्गहरूबाट प्राप्त सुझावहरू तथा अन्य प्रचलित ऐन कानूनहरूको परिधीभिन्न रही यस गोदावरी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।

लोकतन्त्रका आधारभूत मूल्य, मान्यता, बहुदलीय लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली, मानव अधिकार, सामाजिक न्याय, सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गर्दै विधिको शासन प्रति पूर्ण प्रतिबद्ध छ । लोकतन्त्रलाई सामाजिक जीवन पद्धतिको रूपमा स्थापित गर्ने कुरामा स्थानीय सरकार हरपल प्रयत्नशील रहेको छ । शासकीय व्यवस्थामा आएको परिवर्तनको अनुभूति सबै नगरवासीले गर्न सक्नु भन्नेमा हामीहरू अत्यन्त सचेत छौं । नगरको भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक विविधतालाई आत्मसाथ गर्दै सन्तुलित र समन्यायिक विकासको बाटोमा अघी बढ्न नगर सरकार दृढ छ । "जनप्रतिनिधिहरू शासक होइनन्, जनताका सेवक हुन्" भन्ने मान्यतामा आधारित जनउत्तरदायी, पारदर्शी, मेहनती र सहयोगी संयन्त्रबाट नै समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यतालाई हामीले आफ्नो मार्गदर्शक सिद्धान्तको रूपमा ग्रहण गरेका छौं ।

नागरिकले अनुभूति गर्ने गरी विकासको प्रतिफल वितरण शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि तथा पशुपालनका क्षेत्रमा गुणात्मक र परिमाणात्मक सुधार क्रमागत आयोजना सम्पन्न उद्योग, व्यापार व्यवसाय लगानीको वातावरण, सुशासन, समावेशी विकास, दिगो विकास लगायतका समसामयिक मुद्दाहरूलाई निरन्तर सम्बोधन नगरमा उपलब्ध सीप, पूँजी, प्रविधि र क्षमताको प्रभावकारी उपयोग गर्न सहकारी र निजी क्षेत्रसँगको सहकार्य नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग सहअस्तित्व र समन्वय र सहकार्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

आदरणीय नगरसभा सदस्यज्यूहरू

अब म आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा यस नगरपालिकाले अख्तियार गरेका विषय क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

(क) आर्थिक विकास

(अ) कृषि/पशुपालन

१. खाद्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुन “नराखौं जमिन खाली-रोपौं अन्नबाली” कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषकलाई अनुदानमा उपलब्ध गराइने कृषि उपकरणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२. कृषि अनुदानलाई सुव्यवस्थित गर्न तथा कृषकहरूको विवरण प्रणालीमा प्रविष्टि गरी किसान सूचीकरणलाई निरन्तरता दिई किसान परिचय पत्र वितरण गरिनेछ, किसानसँग जनप्रतिनिधि अन्तर्क्रिया कार्यक्रमलाई किसानको घरदैलोमा लगिनेछ ।
३. समयमा मल, बीउ र किटनाशक औषधीको पर्याप्त व्यवस्था गर्न हरेक वडामा कृषि सहकारी मार्फत व्यवस्थित गरिनेछ । प्राङ्गारिक मल बनाउने किसान, समूह वा उद्यमीलाई अनुदान र प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४. कृषि तथा पशु सेवाको विस्तार गर्न सेवा केन्द्र विस्तार गरिनेछ । नगरस्तरीय कृषकहरूलाई कृषिमा आकर्षित गर्न बिना व्याज ऋणको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. पशुपालन व्यवसायमा युवालाई आकर्षित गर्न पशु तथा कृषि बिमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६. नगरका सबै पोखरीमा उन्नत जातका माछाका भुरा राख्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७. माटो सुहाउँदो कृषिको लागि माटो परिक्षण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । माटोको अम्लियपन कम गर्न कृषकलाई १० मेट्रिकटन चुन वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८. कृषि प्रसार कार्यक्रमहरू, बजार व्यवस्थापन, बाँझो जमिन उपयोग, जनशक्ति व्यवस्थापन जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
९. कृषिलाई आयमूलक, आधुनिक र मर्यादित पेशा तथा उत्पादनशील व्यवसायको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ साथै तरकारी पकेट क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।
१०. प्रत्येक वडामा किसान समक्ष कृषि प्राविधिकको पहुँच र कृषि सम्बन्धी आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । कृषि सेवा तथा प्रसार कार्यक्रमका कृषि (करार) प्राविधिकहरूको सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११. व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालनको विकासको लागि कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्न कृषक पुरस्कार वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । कृषकको बालिमा रोग, किरा तथा अन्य समस्याहरूको सहि पहिचान गरी कृषकहरूको घर आगनमा सेवाको पहुँच पुर्याउन प्रत्येक वडामा बाली शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
१२. पशुहरूमा लाग्ने महामारीजन्य रोग नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि भ्याक्सिनेसनको व्यवस्था गरिनेछ । कृषकहरूले उत्पादन गरेका कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन सामग्रीहरू संकलन गर्न संकलन केन्द्रहरू स्थापना गरिनेछ ।
१३. स्वच्छ र सफा मासु उपभोक्तासम्म पुर्याउन विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । पशुहरूमा नश्ल सुधारको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१४. नगरपालिका भित्रका कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित व्यवसायीहरूलाई दर्ता गरी नियमन गरिनेछ । थोरे र कोरलीलाई माउ बनाउने कार्यक्रमका लागि विशेष अनुदानको थालनी गरिनेछ ।
१५. घरपालुवा कुकुरहरूको दर्ताको शुरुवात र सामाजिक कुकुरहरूको बन्ध्याकरणलाई निरन्तरता दिइनेछ । एकीकृत कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय प्रवर्द्धन र पर्यटन विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१६. १०० रोपनी भन्दा बढी क्षेत्रमा कृषि तथा पशु सम्बन्धी कार्य गर्ने कृषक/व्यवसायीलाई विशेष अनुदान मार्फत उत्प्रेरित गरिनेछ । दुग्ध उत्पादक कृषकलाई थप प्रोत्साहनका लागि नगरस्तरीय दुग्ध संकलन केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।

(आ) खानेपानी र सिंचाई

१७. गोदावरी कुना खोला ड्यामलाई नगरको गौरवको आयोजनामा राखेर काम अघी बढाउन प्रदेश एवं संघीय सरकारसँग सहकार्य गरी योजना अगाडि बढाइनेछ ।
१८. गोदावरी नगरपालिकामा रहेका साना/ठूला पानीका प्राकृतिक स्रोत र मुहानहरूलाई संरक्षण गरी समुचित उपयोग गरिनेछ ।
१९. स्वच्छ पानीको लागि महिला नेतृत्व भन्ने मूल नारालाई लागु गर्नको लागि गोदावरी नगरपालिकाको एक हजार अगुवा महिलाहरूलाई खानेपानीका श्रोत (पानि मुहान, ढुंगेधारा, पोखरी र राजकुलो) संरक्षण साथै आकाशेपानी संकलन र पुनर्भरण अभियालाई सार्थक बनाउनको लागि दुई दिने तालिम प्रदान गर्नुको साथै बर्षभरी नै अभियान संचालन गरिनेछ ।
२०. गोदावरी नगरपालिकाका सबै जनतालाई स्वच्छ खानेपानी पहुँच सुनिश्चिताको लागि जनचेतना अभिवृद्धि गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका खानेपानी क्षेत्रमा भएका नवीनतम प्रविधिहरू र व्यवस्थापकीय अनुभवहरूलाई गोदावरी नगरपालिकामा लागु गर्ने हेतुले २ दिने पानी सम्मेलन गरिनेछ ।
२१. गोदावरी नगरपालिकाको खानेपानी प्रणालीहरूबाट शुद्ध खानेपानी वितरण गर्नको लागि खानेपानी उपभोक्ता सरसफाइ समितिहरूको सहकार्यमा २० वटा खानेपानी प्रणालीहरूमा खानेपानी सुरक्षा योजना लागु गरिनेछ ।
२२. २०० भन्दा बढी घरधुरीहरूमा खानेपानी वितरण गर्ने खानेपानी उपभोक्ता र सरसफाइ समितिहरूलाई खानेपानी संरचनाहरूको सम्पत्ति विवरण सहित व्यवसायीक योजना निर्माणको लागि सहजिकरण गरिनेछ ।
२३. घर-घरमा निर्माण सेप्टिक ट्यांकीलाई गोदावरी नगरपालिकाको मापदण्ड अनुसार निर्माण भएका छन् वा छैनन् तथ्यांक संकलन गर्ने । उक्त तथ्यांकको आधारमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
२४. पागाल वनमा काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डको आर्थिक सहयोग साथै गोदावरी प्रवालय वाशको प्राविधिक सहयोगमा दिशाजन्य लेदो प्रशोधन केन्द्र निर्माण गरिनेछ ।

२५. संघीय खानेपानी ऐन निर्माण भएसँगै नगरपालिकाले पनि नगरवासीको आवश्यकता महशुस गरी खानेपानी शुल्क तथा व्यवस्थापनलाई एकरूपता बनाउन खानेपानी ऐन निर्माण गरी यसै सभाबाट अनुमोदन गराई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२६. स्थानीय अगुवाहरू, गैहसरकारी संस्थाहरू, निजी क्षेत्रहरूको सहकार्यमा गोदावरी नगरपालिका भित्रका सबै नदीनालाहरू, पोखरी, ढुंगेधारा, राजकुलो सरसफाई संचालन गरिनेछ ।
२७. राजकुलोलाई थप व्यवस्थित गरी बाह्रै महिना सञ्चालन गर्न सकिने बनाइनेछ । नगर क्षेत्रमा रहेका साना-ठूला सबै पोखरीको संरक्षण गरी सुखखायाममा सिंचाइका लागि समेत प्रयोगमा ल्याउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२८. कृषियोग्य जमिनमा सिंचाइका लागि सहज रूपमा पानीको व्यवस्था गरिनेछ । वडा नं.१० को मूल डोलमा खानेपानी ड्याम निर्माण कार्यलाई सम्पन्न गरी खानेपानी वितरणलाई सहज गरिनेछ ।
२९. नगरमा वितरीत खानेपानीको स्वच्छता र गुणस्तरता मापन गर्न नगरपालिकामा स्थापित नगरस्तरीय ल्याबलाई थप प्रभावकारी बनाई संचालनमा ल्याइनेछ ।
३०. वडा नं.२ मा रहेको खाल्डे मुहानको ट्याङ्की निर्माणको कार्य सम्पन्न भएकोले उक्त पानीलाई बस्तीस्तरसम्म वितरण गरिनेछ ।
३१. खानेपानीको मुहान नभएका एवम् खानेपानीको अभाव भएका स्थानहरूमा डीप बोरिङ मार्फत नयाँ खानेपानी स्रोतको व्यवस्थापन गरिनेछ साथै लेले महादेव खोलामा ड्याम निर्माण कार्यलाई सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

(इ) पर्यटन

३२. गोदावरी नगरपालिकामा पर्यटकको बसाइलाई लम्ब्याउन होमस्टे, रिसोर्ट र होटल सञ्चालनलाई प्रोत्साहित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३३. गोदावरी फुल्चोकी, देवीचौर, विशंखुनारायण, लेले लगायतका ठाउँलाई समेटेर तयार गरिएको एकीकृत पर्यटकीय पदमार्गको (Tourism Trail) को Design भैसकेको हुँदा पदमार्ग निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
३४. गोदावरी, देवीचौर, विशंखुको चापाखर्क र कोटडाँडामा होमस्टे सञ्चालन गर्न युवा जनशक्तिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ र उक्त कार्यका लागि प्रदान गर्दै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३५. देवीचौर पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माणको कार्यलाई निरन्तरता दिइ वि.पी.पार्क निर्माण गरिनेछ । नगरक्षेत्रभित्र उचित ठाउँको पहिचान गरी शाहसीक खेल (बन्जिजम्प, जिपलाइन, प्याराग्लाइडिङ र रक क्लाइम्बिङ्ग) का लागि निजी क्षेत्रलाई आह्वान गरिनेछ ।
३६. स्टार होटल दर्ता प्रक्रियालाई सहूलियत दिई पर्यटन प्रवर्द्धनको कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ साथै नगरपालिकालाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा चिनाउन नगरमा रहेका महत्वपूर्ण पर्यटकीयस्थलहरू समेटेर श्रव्य दृश्य सामाग्री तयार गरिनेछ ।

(ई) सहकारी/उद्यम/व्यापार

३७. सहकारी संस्थाहरूको एकीकरण प्रक्रियालाई प्रोत्साहित गर्दै सहकारीताका सिद्धान्त तथा मूल्य मान्यतालाई व्यवहारमा उतारिनेछ । सहकारी क्षेत्रको समग्र पक्षको विकास गरी कृषि र पशुपंक्षीमा आधारित सहकारी उद्योगको विकास र बजारीकरणमा जोड दिइनेछ ।
३८. सहकारीका सूपथ मूल्य पसल खोल्न प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । नगरभित्रका सहकारीहरूको प्रभावकारी अनुगमन गरी राजश्वको दायरामा ल्याइनेछ ।
३९. सहकारीहरूलाई नियमन गर्न सहकारी तथा गरिबी निवारण सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (COPOMIS) जस्ता सूचना प्रविधिमा आधारित एकीकृत तथ्यांक निर्माण र अध्यावधिकको कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
४०. सहकारीको प्रवर्द्धन र विकासको लागि जोड दिइनेछ । नगरपालिकाको सहकारी सम्बन्धी कानूनहरूको समयानुकूल निर्माण तथा परिमार्जन गरिनेछ । उद्यम गर्न चाहने युवा र महिलालाई सहकारीहरूसँग समन्वय गरी न्यून व्याजदरमा ऋण उपलब्ध गराउन उचित परामर्श र अनुगमन गरिनेछ ।
४१. नगरपालिका भित्रका सहकारीहरूलाई उत्पादनमुखी, व्यवसायिक, आयमूलक बनाउन सुधार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । स्थानीय स्तरमा उत्पादित वस्तुहरूको बिक्रि वितरणको लागि बिक्रिकक्ष, प्रदर्शनी कक्ष स्थापना गरिनेछ ।
४२. Tax Help Desk, Business Knowledge Center को स्थापना तथा संचालन गरिनेछ । सहकारीका सूपथ मूल्य पसल खोल्न प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गर्ने । युवा रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ५०-५० को अवधारणा अनुसार नगर भित्रका युवाहरूलाई उद्यमी बनाउन युवा लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४३. गोदावरी युवा उद्यमी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । वित्तीय तथा सहकारी संस्थाहरूलाई सामाजिक उत्तरदायित्व कायम गर्नमा जोड दिइनेछ । समस्याग्रस्त सहकारी पहिचान गरी आवश्यक नीति तर्जुमा गरिनेछ ।

(उ) बजार व्यवस्थापन

४४. स्थानीयस्तरमा उत्पादन भएका हस्तकला तथा खाद्य सामग्री जस्ता वस्तुलाई प्राथमिकतामा राखी उचित बजार व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४५. किसानको उत्पादनलाई उपभोक्तासम्म पुर्याउने कार्यक्रमलाई अघी बढाइनेछ जस अन्तर्गत स्थानीय उत्पादनहरूलाई प्राथमिकता दिँदै नगरको विभिन्न स्थानमा हाट बजार सञ्चालन, संकलन केन्द्र तथा बिक्रि केन्द्र स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
४६. “एक वडा एक उत्पादन” योजना सञ्चालन गरी बजारीकरणको व्यवस्था मिलाइनेछ । आधुनिक तरकारी बजार निर्माण गरी तरकारी एवं डेरी संकलन केन्द्र सञ्चालन गरिनेछ ।

(उ) सार्वजनिक यातायात सुरक्षा

४७. नगरपालिका भित्रका भित्री सडकहरूमा सार्वजनिक यातायात सञ्चालनका लागि यातायात व्यवसायीसँग समन्वय गरी सार्वजनिक सेवा विस्तार गरिनेछ ।

४८. स्मार्ट सडक बत्ती जडानलाई निरन्तरता दिन नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग सहकार्य गरी गोदावरी नगरपालिकालाई उज्यालो नगर बनाइनेछ ।
४९. सुरक्षित नगर बनाउन नगरका सडकमा सिसिटिभी जडान कार्यलाई निरन्तरता दिँदै आवश्यकता अनुसार थप गर्दै लगिनेछ । विद्युतीय साझा बस सञ्चालन गर्न समन्वय गरिनेछ ।

(ए) सम्पदा/ संस्कृति संरक्षण

५०. लेले, ठेचो, ठैव, बाडेगाउँ र चापागाउँलाई सम्पदा र सांस्कृतिक वडाको रूपमा विकास गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । मूर्तसम्पदा (मठ मन्दिर, पाटी, फाल्चा) को निर्माण र पुनःनिर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
५१. गोदावरी नगरपालिकाका महत्वपूर्ण जात्रा, नाचहरुको संरक्षण गर्न अनुदानको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ । जात्रा, पर्व सञ्चालनको विद्यमान कार्यलाई निरन्तरता दिँदै आवश्यकता अनुसार थप गर्दै लगिनेछ ।
५२. नगरभित्र बसोबास गर्ने सम्पूर्ण जातजातिका गुठीहरुको संरक्षण र व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
५३. नगरस्तरीय सांस्कृतिक बाजा प्रतियोगिताको आयोजना गरिनेछ ।
५४. सम्पदा क्षेत्रमा सि सि क्यामेरा जडानको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५५. गोदावरी नगरपालिकाभित्र मनाइने महत्वपूर्ण जात्रा एवम् पर्वहरुको महत्व एवम् विशेषता समेटिने पुस्तक तयार गरी प्रकाशन गरिनेछ ।
५६. भाषा तथा संस्कृति संरक्षणका लागि गोदावरी साहित्य परिषद्द्वारा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । ओझेलमा परेका धार्मिकस्थलको पहिचान गरी व्यापक प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
५७. सम्पदा र पुरातात्विक क्षेत्रमा निर्माण कार्यमा लगाउँदै आएको आफ्नो १०% शुल्कलाई हटाइएको छ ।

(ऐ) हस्तकला

५८. नगरक्षेत्रभित्र उत्पादन भएका (हस्तकला, काष्ठकला तथा अन्य सामग्री) हरूको बिक्री वितरणको लागि कोशेली घर तथा बिक्री वितरण र प्रवर्द्धनको लागि प्रदर्शनी कक्षको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
५९. विभिन्न वडाहरुमा संग्रहालय निर्माणको कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
६०. हस्तकला र मूर्तिकलाको सीपलाई हस्तान्तरण र पुस्तान्तरण गर्नका लागि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

(ओ) युवा खेलकुद तथा मनोरञ्जन एवम् सम्मान र पुरस्कार

६१. खेलाडीलाई प्रोत्साहित गर्न विभिन्न खेल प्रतियोगिता आयोजनाको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय पदक प्राप्त गर्ने खेलाडीलाई सम्मान सहित पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

६२. नगरका गहना साहित्यकार, कलाकार, संस्कृतिविद् लगायतलाई सम्मान सहित पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । नगरको शैक्षिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक विकासमा योगदान पुर्याउने व्यक्तिहरूको योगदानलाई अभिलेखीकरण गर्न नगर प्रोफाइल तयार गरिनेछ ।
६३. नगरभित्रका मुख्य चोक, विद्यालय र अस्पताल वरपरको क्षेत्रलाई Free Wifi Zone को कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । "विद्यालयस्तरीय मेयरकप खेलकुद" प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
६४. सन्तनेता कृष्ण प्रसाद भट्टराइ खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ । विद्यालयमा भोलुन्टियर खेलकुद प्रशिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ । गोदावरी चापागाउँमा ग्रासरुट फुटबल प्रशिक्षण कार्य सञ्चालन गरिनेछ ।
६५. गोदावरी नगर स्थापनाको अवसरमा गोदावरी म्याराथुन प्रतियोगिता सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ । गोदावरी नगर युवा परिषद् र गोदावरी खेल प्रतिष्ठान गठन गरी युवामैत्री कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गरिने छ ।

(औ) सूचना तथा सञ्चार

६६. गोदावरी मुखपत्र पत्रिका वार्षिक रूपमा प्रकाशित गरिनेछ । गोदावरी नगरपालिकाका नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको योगदान समेटिने गरी पुस्तक प्रकाशन गरिनेछ । गोदावरी नरपालिकाको दैनिक सूचना Website मार्फत प्रेषित गरिनेछ ।

(अं) राजश्व तथा आन्तरिक आय

६७. नगरपालिकाको राजश्व वृद्धि गर्नका लागि १४ वटा वडामा नगर प्रहरी सहित टोली बनाएर नगरवासीलाई प्रोत्साहित बनाउँदै "नगरवासीको दायित्व, नगरको अभियानमा अपनत्व" भन्ने अभियानका साथ प्रत्येक पसल पुगी प्रमाणपत्र वितरण गरिनेछ ।
६८. यस अघि प्राङ्गारिक मल बनाउने उद्योग, सेनिटरी प्याड बनाउने उद्योग, सामुदायिक सरकारी विद्यालय सिफारिस दस्तुर, बालकल्याण केन्द्र, ज्येष्ठ नागरिक केन्द्र, योग ध्यान केन्द्र, नगरपालिकाको नक्सा प्रयोजनको लागि पठाउने चार किल्ला, नाता प्रमाणित दस्तुर(मृतकसँग), उजुरी दस्तुर (निवेदन), न्यायिक समितिमा साँध, सिमाना, विवाद उजुरी (महिला वा ज्येष्ठता) जस्ता नयाँ व्यवसाय दर्ता र नविकरणमा लाग्दै आएको शुल्क मिनाहालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६९. राजश्वको दायरा विस्तारका लागि अध्ययन कार्यदल बनाइ सुझाव कार्यान्वयन गरिनेछ ।

(ख) सामाजिक विकास

(अ) शिक्षा

७०. नगरपालिकाभित्र स्थायी बसोबास गर्ने दलित तथा विपन्न प्रत्येक वडाबाट एक एक जना विद्यार्थीलाई एमबिबिएस र इन्जिनियरिङ्ग अध्ययनका लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

७१. नगरपालिकाभित्र निर्माण शुरु भएको प्राविधिक कलेजको निर्माण कार्यलाई तिव्रता प्रदान गरी आगामी आ.व.२०८३/८४ सम्ममा सञ्चालन गर्ने लक्ष्य लिईएको छ । नगरपालिका भित्रका महत्वपूर्ण सम्पदा, संस्कृति तथा धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको परिचयलाई पाठ्यक्रममा समावेश गरिनेछ ।
७२. स्नातकोत्तर तहसम्म अध्ययन गर्ने ५० जना दलित अल्पसंख्यक तथा विपन्न वर्गका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।
७३. आ.व.२०८०/८१ देखि १,२,३ कक्षामा स्थानीय पाठ्यक्रम लागु गरिएको छ ।
७४. नगरभित्र सञ्चालित माध्यमिक विद्यालयलाई समेत अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ । उत्कृष्ट सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयलाई पुरस्कृत गरिनेछ । नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरूमा प्राविधिक विषयलाई अनिवार्य बनाइनेछ ।
७५. अभिभावकविहीन बालबालिकालाई निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गरिनेछ ।
७६. नगरपालिकाका विद्यालयहरूमा मातृभाषामा अध्ययन अध्यापनको कार्यलाई व्यवस्थित गर्न नेपाल भाषा र तामाङ्ग भाषाको विषय पढाउने कार्यलाई शुरुवात गरिनेछ ।
७७. नगरभित्र स्थायी बसोबास गरेका विद्यावारिधी गर्नेलाई रु.५०,०००।- नगद सहित सम्मानको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७८. विद्यार्थीले एसइइमा प्राप्त गरेको ग्रेडको आधारमा शिक्षकलाई सम्मान सहित पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७९. स्नातक र स्नातकोत्तर गरेका शिक्षित बेरोजगार युवालाई सामुदायिक विद्यालयहरूमा निश्चित पारिश्रमिक सहित ५० जना स्वयंसेवक शिक्षकको रूपमा काम गर्ने व्यवस्था लाई निरन्तरता दिईनेछ ।
८०. ECD कक्षा सञ्चालनको लागि उपलब्ध गराउँदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ । आधारभुत तह (१ देखि ५) का विद्यालयका विद्यार्थीलाई पोशाक तथा झोला वितरणको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८१. जनप्रतिनिधिहरूलाई सामुदायिक विद्यालयप्रति उत्तरदायी बनाइनेछ ।
८२. शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि उपलब्ध गराउँदै आएको तालिमलाई निरन्तरता दिइनेछ । विद्यालयस्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
८३. सम्पूर्ण विद्यालयमा स्काउट युनिटको स्थापना गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न उच्चस्तरीय अनुगमन समिति गठन गरी अनुगमनको कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
८४. नगरपालिकाको प्रशासकीय भवनमा आ.व.२०८०/८१ मा एक पुस्तकालय स्थापना गरिनुका साथै एक वडा एक पुस्तकालय नीति लागु गरिनेछ । संस्थागत विद्यालयको पाठ्यक्रम र शुल्कका विषयमा अनुगमन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८५. खुल्ला प्रतिस्पर्धाबाट विद्यालयका प्रधानाध्यापक छनोट गरिनेछ । नगरपालिकाको सम्पूर्ण भेगलाई समेटि ३ स्थानमा नमूना ECD कक्षा सञ्चालन गरिनेछ । प्रत्येक विद्यालयमा हप्ताको एक दिन एक पिरेड ध्यान कक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।

८६. नगरपालिकामा रहेको नगरस्तरीय सामुदायिक पुस्तकालयलाई थप प्रवर्द्धन गरिनेछ । सामुदायिक विद्यालयमा सेवारत रहँदाको अवस्थामा कुनै कारणले राज्यकोषबाट तलब खाने शिक्षक तथा कर्मचारीको स्वर्गारोहण भएमा पारिवारिक भरथेगका लागि रु ५० हजार प्रदान गरिनेछ । सोका लागि शिक्षक तथा कर्मचारी आकस्मिक सहयोग कोष खडा गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८७. नगर क्षेत्रका गृहिणी महिलाहरू विशेष कारणवस पढाई छुटेकाहरूलाई गृहिणी महिला विद्यालय स्थापना गरी कक्षा १ देखि १२ सम्म अतिरिक्त पढाई संचालन गरिनेछ ।
८८. नगरपालिका क्षेत्रमा उच्च शिक्षाका लागि सञ्चालित सामुदायिक तर्फका जनभावना क्याम्पस, फुल्चोकी क्याम्पस, बज्रवाराही क्याम्पस र किटिनी क्याम्पसको शैक्षिक विकासका लागि साविकमा प्रदान गर्दै आएको शैक्षिक अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८९. जनभावना क्याम्पसको स्तरोन्नति गर्न संघीय र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ । गोदावरी सामुदायिक पुस्तकालयलाई नगरस्तरीय अध्ययन केन्द्रको रूपमा स्थापना गरिनेछ ।
९०. निजी विद्यालयहरूमा अनिवार्य १०% छात्रवृत्ति लागु गरिनेछ । स्वर्ण जयन्ती मनाइसकेका विद्यालयलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।

(आ) स्वास्थ्य

९१. पाठेघरको मुखको क्यान्सरलाई न्यूनीकरण गर्न भ्याक्सिन दिने कार्यलाई शुरुवात गरिनेछ ।
९२. डेंगु एवम् सरुवा रोगको संक्रमणलाई नियन्त्रण गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
९३. गोदावरी नगर अस्पताल निर्माणको कार्य शुरु गरिनेछ ।
९४. प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीमा चिकित्सक सहितको सामुदायिक वडा स्वास्थ्य क्लिनिक सञ्चालनको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । बज्रवाराही प्रदेश अस्पताललाई MDGP विशेषज्ञ सहितको व्यवस्थित अस्पताल बनाउन सहयोग गरिनेछ ।
९५. लेले प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र बाडेगाँउ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई नगरस्तरीय अस्पतालको रूपमा विकास गरिनेछ । सञ्चालनमा आएको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९६. नगरपालिकाका नागरिकलाई स्वस्थ बनाउने उद्देश्यले नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरूमा खुला व्यायामशालाका लागि मेशिन जडान र त्यसको संरक्षण एवम् उपयोगको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । ज्येष्ठ नागरिकलाई उपलब्ध गराउँदै आएको निःशुल्क औषधीलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९७. जटिल रोगबाट ग्रसीत भएका नगरवासीलाई एकपटक उपलब्ध गराउँदै आएको ३५ हजार लाई निरन्तरता दिइनेछ । नगरपालिकामा स्थायी बसोबास गर्ने सरकारी तथा अर्धसरकारी स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलालाई उपलब्ध गराउँदै आएको पोषण भत्तालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

९८. अपाङ्गता भएका र ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई बज्रबाराही अस्पतालमा स्वास्थ्य परीक्षणमा छुटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ । गोदावरी नगरपालिकाको सबै वडाबाट क्रमश एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
९९. गोदावरी नगरस्तरीय प्रयोगशाला (ल्याब) को सेवालार्थ थप प्रभावकारी र सुविधा सम्पन्न बनाउँदै लगिनेछ । ज्येष्ठ नागरिक निशुल्क घुम्ती स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन एवं दीर्घरोग पहिचना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१००. नगरस्तरीय मनोपराामर्श सेवा सञ्चालनको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । “गरौं योग बनौं निरोग” अभियानलाई सबै वडामा विस्तार गरिनेछ । विद्यालयका नर्सलाई तालिम दिई उनीहरूको कार्यको निरन्तर अनुगमन गरिनेछ ।
१०१. गोदावरी नगरपालिकामा लामो समयदेखि कार्यरत ६० वर्ष नाघेका स्वयंसेवीकाहरूलाई एकमुष्ट (२०+४०+५) गरी ६५ हजार उपलब्ध गराइनेछ ।
१०२. एम्बुलेन्स सञ्चालनको लागि सञ्चालक समितिलाई रु १ लाख अनुदान दिइनेछ ।
१०३. नगरबासीलाई निःशुल्क रक्त सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

(इ) महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र समावेशीकरण

१०४. महिलाले सञ्चालन गर्ने सहकारी, निजी संघ संस्था, महिलाले नेतृत्व गरेका प्रि-स्कूल, सामुदायिक र निजी विद्यालय लगायतका संघ संस्थालाई प्रोत्साहित गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
१०५. नगरपालिकाको वडा नं.१३ मा रहेको महिला सुरक्षित आवास गृहमा महिलालाई उद्यमी तथा व्यवसायिक बनाउन तालिम केन्द्रको व्यवस्थापन गरिनेछ। महिला उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गर्न कार्यविधि निर्माण गरी बिना व्याज नगरपालिकाको सिफारीसमा NIC ASIA BANK मार्फत ऋण उपलब्ध गराइनेछ ।
१०६. महिलाहरूको क्षमता विस्तारका लागि आवश्यकताका आधारमा तालिम उपलब्ध गराइनेछ, कुनै पनि संघ संस्थाले आफुखुशी नगरपालिकासँग समन्वय नगरी सञ्चालन गरिने तालिममा रोक लगाइनेछ ।
१०७. छुवाछुत र मानवीय विभेदमुक्त नगरपालिका निर्माणका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०८. हालसम्म तालिम लिएर उद्यमी तथा व्यवसाय शुरू गरेका महिलाको तथ्याङ्क संकलन गरी उत्कृष्ट उद्यमी महिलालाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरिनेछ ।
१०९. बाल अधिकारको प्रवर्द्धन हुने गरी सहभागिता, विकास र सुरक्षाको प्रत्याभूति दिलाउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
११०. विभिन्न घरायसी तथा आर्थिक अभावले पढाइ निरन्तर गर्न नसकेका महिलालाई शिक्षामा पहुँच पुर्याउने अभिप्रायले नगरपालिका भित्र “गोदावरीको अभियान, महिलालाई शिक्षामा प्रोत्साहन” कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१११. नगरक्षेत्र भित्रका महिलालाई न्यायमा पहुँच पुर्‍याउने हेतुले “महिला सुरक्षित आवास गृह” सञ्चालनमा ल्याउनुको साथै निःशुल्क कानुनी परामर्शको व्यवस्था मिलाइनेछ । उपप्रमुखसँग युवा, महिला बालबालिका, अपाङ्ग तथा ज्येष्ठ नागरिक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
११२. "गर्भवती तथा सुत्केरीसँग उपमेयर कार्यक्रम" सञ्चालन गरिनेछ ।
११३. अपाङ्गता भएका नागरिकलाई आवास गृह तथा शैक्षिक कार्यक्रमका लागि राहत स्वरूप हेरालुलाई टेवा रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
११४. २०८२ चैत्रसम्म बालमैत्री नगरपालिका घोषणा गरिनेछ ।

(इ) न्याय सम्पादन तर्फ

११५. न्यायिक समितिको असल अभ्यास बारे डकुमेन्ट्री तथा पुस्तक प्रकाशन गरिनेछ । “न्यायिक समितिको पाइलो, नगरवासीको घरदैलो” भन्ने नराका साथ सार्वजनिक सुनुवाईको कार्यक्रम निरन्तर गरिनेछ ।
११६. सबै नगरवासीले न्यायको प्रत्याभूति महशुस गर्ने कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
११७. विभेद र हिंसा रहित न्यायपूर्ण पालिका निर्माणका लागि वडामा रहेका आमा समूह, महिला समूह मार्फत टोल टोलमा चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
११८. प्रत्येक वडामा मेलमिलापकेन्द्र संचालनका लागि थप मेलमिलापकर्तालाई तालिमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

(ग) पूर्वाधार विकास

(अ) सडक निर्माण

११९. नगरपालिकाभित्र निर्माण गरिने सडक संघीय मापदण्ड बमोजिम गुणस्तरीय बनाइनेछ । सडक निर्माण/पुननिर्माण गर्दा मापदण्डको पूर्ण परिपालना गर्दै ढल निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
१२०. सडक निर्माण गर्दा पैदल मार्गलाई अनिवार्य गरिनेछ साथै सडकको दायाँ बायाँ हरियाली कायम गर्न विभिन्न प्रकारका बिरुवा रोप्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१२१. वडा देखि वडा सम्मको सडक सञ्जाल र पालिका देखि पालिका जोड्ने सडक सञ्जाल निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ । हाल विस्तार गरिएको गोदावरी-चापागाउँ-लेले सडकमा साइकल लेन नीति अवलम्ब गरिनेछ ।
१२२. हाल निर्माणाधीन नख्खु कोरिडोर, गोदावरी कोरिडोर र कर्मनाशा कोरिडोरको निर्माण कार्यलाई एकीकृत बागमती सभ्यता आयोजनासँग समन्वय गरी निर्माण कार्यलाई तिव्रता प्रदान गर्न संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
१२३. हाल नेपाल सरकारले शुरु गरेको सडक विस्तार कार्यक्रमलाई तिव्रता दिइनेछ । यस सडक विस्तार अभियानमा सडक मापदण्ड बमोजिम सडकको क्षेत्रभित्र घर रहेका नगरवासीहरूले आफ्नो घर टहरा लगायतको संरचना हटाइ सहयोग गरेमा त्यस्ता

नगरवासीलाई नयाँ घर नक्सा पासमा एवम् अभिलेखीकरण प्रक्रियामा शत प्रतिशत राजश्व छुटलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

१२४. MTMP अन्तर्गत बनेका सडकहरूलाई प्राथमिकताका साथ स्तरोन्नतीमा जोड दिइनेछ । यो आर्थिक वर्ष भित्र २५ कि. मि. सडक कालोपत्रे र ढलान गरिनेछ । सडक मर्मतको कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ । गोदावरी चक्रपथ निर्माण गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । सडक सुरक्षा जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

(आ) भवन तथा नगर विकास

१२५. यस नगरपालिकाभित्र निर्माण हुने सार्वजनिक भवन अपाङ्गतामैत्री र भूकम्प प्रतिरोधी निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । कलात्मक र पुरातात्विक शैलीमा घर निर्माण गर्नेलाई दिइँदै आएको नक्सापास छुट अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१२६. घर निर्माण गर्दा आकाशे पानी संकलनको व्यवस्था गर्ने गरी तयार पारिएको नक्सा पास गर्दा लाग्ने दस्तुरमा छुटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ । "एक घर दुई बिरुवाको" अवधारणालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१२७. एक वडा एक स्मार्ट सार्वजनिक शौचालय निर्माणको कार्यलाई अघी बढाइनेछ । निजी भवन निर्माण गर्दा अनिवार्य सेफ्टी ट्याङ्की निर्माण र Sofet अनिवार्य गरिनेछ र सार्वजनिक भवन निर्माण गर्दा आकाशे पानी संकलन र प्रशोधनको अनिवार्य व्यवस्था गरिनेछ ।

१२८. मूल बाटोको मापदण्डमा परेका घर भत्काएर मापदण्ड कायम गरी घर बनाउनेलाई नक्सा पासमा दिँदै आएको छुटलाई निरन्तरता दिइएको छ । मिनि मार्केट, सुपर मार्केट लगायत व्यवसायिक भवन निर्माण गर्दा अनिवार्य पार्किङको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

१२९. वडा नं.४,५,१०,११,१३,१४ को वडा कार्यालयको भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको र वडा नं.८ र ९ को भवन निर्माणाधीन तथा निर्माण गर्नुपर्ने वडा नं.१, २ र ३ को वडा कार्यालयको भवन निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ । भुउपयोग नीति लागू गरिनेछ, Land use plan र Land use Map बमोजिम मात्र कार्य गरिनेछ । GIS Mapping बाट घर नम्बर वितरण गरिनेछ ।

१३०. सुकुम्बासीहरूको समस्या समाधान गर्न व्यवस्थित बसोबासको लागि प्राथिकतामा राखी उचित ठाउँको पहिचान गरी व्यवस्थापन गरिनेछ ।

१३१. पुरातात्विक एवं कलात्मक शैलीमा नगरपालिकाको मापदण्ड बमोजिम बनाईएका घरहरूलाई रु.१ लाख अनुदानको व्यवस्था गरिएको छ ।

१३२. बेनिसा, विर्ता जग्गा र सार्वजनिक जग्गालाई पुनःनापीको लागि भूमि व्यवस्था,सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयसँग पहल गरिनेछ । विद्युतीय (इन्डक्सन) चुल्हो बाल्ने नगसवासीलाई अनुदानको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१३३. सार्वजनिक स्थलमा बनेका घर, टहरा एवम् संरचना हटाइनेछ । गोबर ग्याँस प्लान्टबाट ग्यास उत्पादन गर्ने कृषकलाई ५०% अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१३४. सरकारी विद्यालयमा आफ्नो बालबच्चा पठनपाठन गराएका अभिभावकहरूलाई घर नक्सा पासमा पचास प्रतिशत छुटलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

(घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१३५. सडक, सार्वजनिक जग्गा, खुला चौरहरुमा स्थानीय बोट बिरुवा रोपी वातावरण संरक्षण, हरियाली प्रवर्धन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता गरिनेछ ।
१३६. फोहर व्यवस्थापन कार्यमा नगरपालिकाका टोल, समुदायमा फोहर व्यवस्थापन सम्बन्धि अभिमुखीकरण, मल बनाउने तालिम संचालन निरन्तरता दिइ फोहरमैला व्यवस्थापनको कार्यलाई सहज बनाइने छ ।
१३७. खुला स्थान, सार्वजनिक चोक, मठ, मन्दिर वरपर जथाभावी फोहर फाल्ने गतिविधिलाई नियन्त्रण गर्न त्यसता स्थानमा CCTV जडान गर्ने र फोहर गर्ने र फाल्नेलाई फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ बमोजिम दण्ड, जरिवाना गरिनेछ ।
१३८. नगर क्षेत्रभित्र सार्वजनिक खुल्ला क्षेत्र संरक्षण गर्दै अपाङ्गतामैत्री पार्क निर्माण कार्यलाई अघि बढाइनेछ ।
१३९. आवश्यक जनशक्ति सहित ड्रेन सफा गर्ने उपकरण र साधनको व्यवस्था गरिनेछ । नगरभित्रका पोखरी र ढुंगेधाराहरुको पुननिर्माण र संरक्षण गर्न पोखरीको वरिपरि पारदर्शी हरियो बार (Green Face Wall) लगाइनेछ ।
१४०. सडक, सार्वजनिक जग्गा, खुला चौरहरुमा स्थानीय बोट बिरुवा रोपी वातावरण संरक्षण, हरियाली प्रवर्धन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । “एक वडा एक हरियाली उद्यान” को लक्ष्य लिई हरेक वडामा वातावरणमैत्री, जनमैत्री पार्क निर्माण गरी वातावरण संरक्षण, हरियाली प्रवर्धन र खुला क्षेत्रहरुको संरक्षणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१४१. नगरपालिकामा विपद्को समय परिचालन हुने आवश्यक स्वयंसेवकहरुको नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा ललितपुरसँगको सहकार्यमा नगर स्वयंसेवकहरु तयार गर्ने र आवश्यक तालिमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१४२. फोहोरलाई मोहरमा परिणत गर्ने तथा सरसफाइको क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान गर्ने संघ संस्थाहरुलाई प्रोत्साहन स्वरुप अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ । स्थानीय सरकारको वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यका लागि आवश्यक ऐन, कानुन, कार्यविधि निर्माण गर्ने र उक्त कानुनको दायरामा रहेर वातावरण संरक्षण, फोहोर व्यवस्थापनको कार्य अगाडि बढाइनेछ,
१४३. नगरपालिका भित्र संचालित विभिन्न ठुला, मझौला तथा साना उद्योग, कलकारखाना, कुखुरा फर्म, पशुपंक्षी फार्महरु साथै बधशालाबाट हुने प्रदुषण र त्यसको उचित व्यवस्थापन तथा रोकथाम कार्य भए नभएको अनुगमन गर्ने र दण्ड, जरिवाना लगाइने छ ।
१४४. नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेको बंगुर फर्मलाई हटाइनेछ प्रत्येक वडाका सार्वजनिक मठ मन्दिर पार्कमा फोहर संकलन गर्नका लागि डस्टविनको व्यवस्था गरिनेछ । विद्यालय तहमा वातावरण संरक्षण, फोहर व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखी संचालन गरिनेछ ।

१४५. स्वास्थ्यजन्य फोहोर व्यवस्थापन सार्वजनिक निजी साझेदारी (PPP) मोडलको अवधारणा अनुसार कुनै निजी लगानीकर्तासँग प्रतिष्पर्धा गरी स्वास्थ्यजन्य फोहोर व्यवस्थापन कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ ।
१४६. टोल,समुदायमा विभिन्न वातावरण तथा फोहोर व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित तालिमहरू सञ्चालन गरी समुदायलाई आत्मनिर्भर र वातावरण संरक्षणको नमुना समुदायको रूपमा निर्माण गरिनेछ ।
१४७. नगरपालिकाका सबै वडामा जलवायु परिवर्तन, फोहोर व्यवस्थापन, प्रदुषण सम्बन्धी सचेतना अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरी वातावरण संरक्षणमा टेवा पुर्याइनेछ। दिगो विकास लक्ष्य ११ मा उल्लेख गरिएका लक्ष्यलाई हासिल गर्न शहरी समुदायमा वातावरण संरक्षण, दिगो उत्थानशील शहरी समुदाय निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
१४८. सामुदायिक वन र अन्य स्थानीय वनमा डढेलो नियन्त्रणका लागि नियमित रूपमा वनको सफाई गर्ने, सार्वजनिक बाटो, पथ निर्माण गर्ने र आवश्यकता अनुसार कृत्रिम जलाशय तथा पोखरीको निर्माण गरिनेछ ।
१४९. ढलको उचित व्यवस्थापनका लागि दिशाजन्य लेदो व्यवस्थापन प्लान्टको निर्माणको कार्यलाई तिव्रताका साथ अगाडि बढाउने र सो प्लान्ट संचालनका लागि आवश्यक तालिम, जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१५०. नगरपालिका कार्यालयलाई प्लास्टिकमुक्त क्षेत्र घोषणा साथै सिङ्गो नगरलाई विभिन्न कार्यक्रम, साथै मापदण्ड तयार गरी १ वर्षभित्र प्लाष्टिकमुक्त क्षेत्र घोषणा गरिनेछ ।
१५१. विपद्को समय क्षति कम गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई लागु गर्ने त्यस्तै मनसूनजन्य विपद्को पूर्वतयारी प्रतिकार्य कार्यविधि लागु गरिनेछ ।
१५२. नगरपालिका क्षेत्रमा विपद्को समय प्रयोगमा आउने श्रोत त्यस्तै जोखिम भएका स्थान, विगतमा घटेका घटनाको विवरणका लागि विपद् जोखिम नक्साङ्कन गरी पारदर्शी ढंगले सबैको पहुँचमा पुर्याइनेछ ।
१५३. विपद् तथा प्रतिकार्यको समयमा काम गर्ने नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरीबल, नेपाली सेना विभिन्न विपद्मा काम गर्ने संघ संस्थाहरूसँग समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको काम अगाडि बढाउने तथा नगरपालिकामा उत्पादन भएका स्वयंसेवकहरू विपद्को समय परिचालन गरिनेछ ।
१५४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई मूल प्रवाहीकरण गर्दै जाने र त्यसको लागि आवश्यक तालिम, अभिमुखीकरण, Simulation कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
१५५. सम्भावित जोखिमयुक्त बस्ती तथा स्थानहरूको अनुगमन गर्दै विपद् आउनु अगाडि नै जोखिमको पहिचान गरी त्यस स्थानको संरक्षण र विपद् न्यूनीकरणका उपायहरू अवलम्बन गरी क्षतिलाई कम गरी उत्थानशील नगर प्रवर्द्धनको कार्यमा टेवा पुर्याइनेछ ।

१५६. आगलागीको समयमा तत्काल उद्धार गर्न दमकल खरिद तथा श्रोत साधनको व्यवस्थापन तथा परिचालनको प्रक्रिया अगाडि बढाउने र उक्त सेवाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको लागि कार्यविधि निर्माण गरिनेछ ।
१५७. मनसुन जन्य विपदको पुर्व तयारी तथा तत्काल राहतको लागि प्रत्येक वडा कमितीमा २५ पिसका दरले प्लाष्टिक खरिद गरि वितरण गरिनेछ ।
१५८. दीर्घकालीन पानीका स्रोत संरक्षणका लागि सल्लाका रुख कटानी गर्ने र उक्त स्थानमा वृक्षारोपणको कार्यलाई वन कार्यालयसँग समन्वयन गरी अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
१५९. विपदको समय तत्काल आकस्मिक रूपमा सेवा दिनको लागि र पूर्व सूचना प्रवाह गर्नका लागि स्थानीय आपतकालीन संचालन केन्द्रको (Local Emergency Operation Center) स्थापना गरी संचालनमा ल्याउने र त्यसका लागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति नेपाल प्रहरी, शसत्र प्रहरीबल र नेपाली सेनासँग समन्वय गरिनेछ ।

(ड) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

१६०. “आजको काम आजै” को अवधारणालाई आत्मसाथ गर्दै नगरपालिका कार्यालय र वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवालाई थप चुस्त र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१६१. जनतासँग सिधै सम्पर्क हुने गरी हट लाइनको व्यवस्था गरी सुझाव, गुनासो सुन्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ । सुशासन, सदाचार र नैतिकता प्रवर्द्धन गर्दै भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१६२. सम्पूर्ण कार्यालयहरूमा डिजिटल नागरिक वडापत्र लागू गरिँदै लगिनेछ । कर्मचारीलाई दण्ड र पुरस्कारको नीति अवलम्बन गरिनेछ । नगरपालिकाको आवश्यकताका आधारमा नगर प्रहरीको दरबन्दी थप गर्दै लगिनेछ ।
१६३. नगरवासीलाई सहज र सरल सेवा पुर्याउन कृषि, पशु र प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने गरी चापागाउँ, गोदावरी र छम्पीमा सञ्चालित प्राविधिक सेवा केन्द्रलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
१६४. सेवा प्रवाहका हरेक क्षेत्रमा प्रविधिको विकास तथा विस्तार गरी E-Governance लाई तिब्रता दिइनेछ । कम्प्युटर प्रविधि तथा इन्टरनेटमा आधारित सेवा Online Service लाई अझ प्रभावकारी बनाउने नीति लिइनेछ । सूचना प्रवाह गर्न तथा नगरवासीसँग अन्तरक्रिया गर्न हाम्रो गोदावरी नगर रेडियो तथा टेलिभिजन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गरिनेछ । सामाजिक सञ्जाल मार्फत नगरपालिकाले गरेका कामको प्रचार प्रसार गरिनेछ ।

अन्त्यमा यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न सहयोग गर्नुहुने नगरपालिकाका नगर प्रमुखज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, सबै वडाका वडा अध्यक्षज्यूहरू, नगर कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरू, नगर सभाका सदस्यज्यूहरू, सम्पूर्ण विषयगत समितिका सदस्यज्यूहरू, सकारात्मक

सल्लाह र सुझाव दिनु हुने विभिन्न संघ संस्था र नगरपालिकामा क्रियाशील राजनीतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनीधिहरु, समग्र गोदावरी निवासी बुवा आमा दाजु भाई दिदी बहिनीहरु तथा नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिनु चाहन्छु । धन्यवाद ।

मुना अधिकारी
नगर उपप्रमुख